

izrekel je koj začetkom obravnave, da mu je verski umor neverjeten ali z drugimi besedami, da so zatoženci nedolžni.

Od te strani končno obravnavo najbolj znači vloga dvanajstih judovskih advokatov iz Nyregihaze do ogerskega pravosodnega ministra dr. Paulerja, ki se glasi tako-le: „Vaša ekszellenca! Visokozanimiva Eszlarska kazenska pravda, katere končna obravnavo se zdaj nekaj dni izvršuje v našem mestu, je predmet pozornosti in zanimanja narodov evropskih. Zato ni čuda, da jo tudi mi, spoštljivo podpisani, kot pravdniki tukaj na mestu dogodeb spremljamo s posebno pozornostjo. Ta nenavadno imenitna kazenska pravda, v katero so spleteni tako izredni interesi in nasledki, obravnavo se z ozirom na rabljene pisatelje stenografe (hitropisce) s toliko javnostjo, da se vsaka pri končni obravnavi izrečena beseda, reči se sme, naznanja prebivalcem vse okrogle zemlje. Zato pa tudi politika pravosodja naše dežele posebno pri tej priliki zahteva, da se ta prevažna pravda obravnavo tako pravilno, da je javnemu mnenju omikanih narodov mogoče, pohvalno izreči se o pravosodstvu ogerskem.

Pa glej, kaj izvemo! Ta sila imenitna kazenska pravda obravnavo se brez javnega zatožnika. Ker za krinko javnega zatožnika deluje zagovornik, kateri si prizadeva, to pričajo tožencem in pričam stavljen vprašanja, pravo resnico zmešati oziroma prikriti. Odkritosrčno spoznamo, da smo se nadjali, da boste Vaša ekszellenca, ko se iz poročil časništva prepričate zlorabljenega, nepravilnega, protipostavnega, ogersko pravosodstvo sramotilnega postopanja javnega zatožnika, to napako odpravili. Ker pa do današnjega dneva nismo mogli izvedeti o nikakoršni dotični naredbi Vaše ekscellence, štejemo si v svojo neodpušljivo državljansko dolžnost, najnujnejše prositi:

Da se gledé na dosedanje postopanje javnega zatožnika, ki je pripraven, pravosodstvo naše domovine sramotiti pred omikanimi narodi, gledé na izredne imenitne in velike koristi zvezane z zamotano pravdo, ozirom katerih je stroga in nepristranska preiskava in razjasnenje prave resnice in njeno pravično presojevanje, je zahteva javne koristi; končno z ozirom na zato razburjeno javno mnenje na Ogerskem, v katere krogih se uže javno čujejo zoper postopajočega javnega zatožnika sramotilna sumičenja; da gledé na vse to blagovolite Vaša ekszellenca, v prvi vrsti kar prej zaukazati, da se javni zatožnik takoj namesti z drugim, v drugi vrsti pa, da se zoper javnega zatožnika Edvarda Szeifferta vpelje disciplinarna preiskava, da se s tem dá zadostenje globoko žaljenemu javnemu čutstvu.“

Politične stvari.

Kako Ogri sodijo o preganjanju nemštva po Taaffejevi vladi.

Madžarski časnik „Egyetertes“ piše o zadnjih škandalih v niže-avstrijskem deželni zboru tako-le: Somorno glasijo se nam nasproti bolestne žalostinke naših sosedov od plave Donave. Tako plakali morebiti še celó niso judje ob vodah babilonskih, ko so jih privlekli iz njihove domovine in so v tuji deželi glodali grenak kruh služnosti. Strašno trinoštvo grofa Taaffeja, katero prenaša celó česke praktikante in trpi, da slovenski profesorji smejo bivati na okrogli zemlji, vpisano bode v zgodovini Nemcev na najčrnejši list. Tako se mora zgoditi, ker tako pripovedujejo vsi veliki, priznani sve-

tovni listi, kateri v edinozveličalnem jeziku Nemcev zastopajo nemško kulturo in nemške koristi, glavnemu in prestolnemu mestu države dajejo tako tehtno časnikarsko pomenljivost. Ubogo, zatirano, preganjano nemštvo! Kdo se tu ne smeja? Ni je nobene še tako nepomenljive malenkostne reči, celó ne pretepa med šolskimi paglovci katere koli najbolj oddaljene česke vasi, da bi se ne našopirila v zatiranje nemcev, v vničevanje nemškega prava, nemške prostosti, in kolikor je še izključno nemških iznajdeb. Pa posebno eno naznanilo je, katero vsa nemška srca navdaja s smrtnim strahom in grozo; Taaffe si nek res s tem glavo beli, kako bi si moglo vodstva železnice nekoliko preložiti iz središča in poleg središčnega dunajskega vodstva vstanoviti podružna vodstva v Pragi in Lvovu! — In huj, še malo in v orožje bi se bilo sklicalo vse moško prebivalstvo dunajsko in v nižeavstrijskem deželni zboru je gosp. Kopp, eden kolovodij nemško-narodnih, vložil spomenico, pri kateri se edino še pogrešajo ponavljajoče se vrstice uporniške pesmi: Rabok legüynk vagy szabadok! (zadnja vrsta madžarske uporniške pesmi iz leta 1848., ki blizo pomeni: Prostost zberite ali služnost!) — Imenovani list sklepa v tem, da trdi: ne Čehi ne Poljaki ne nameravajo slavizirati Avstrijo, temveč samo enakopravnost vseh narodov.

Iz oklica českih poslancev k volitvam v deželni zbor.

Prepodobne so si razmere med Čehi in Nemci, pa med Slovenci in Nemci, da bi se ne zanimal skoraj vsak za pomenljivejše točke zadnjega oklica českih poslancev k volitvam v deželni zbor, zatoraj ga tukaj podamo nekoliko častitim bralcem.

„Konečno, Čehi, razpuščen je deželni zbor, v katerem je bila česka večina našega kraljestva storjena za manjino in to po sredstvih in potah, ki so one nepravilnosti volilnega reda, o katerem se naše ljudstvo dvajset let brez vspeha pritožuje, povekšale, in o katerih npravnosti rajši molčimo. — — —

Vkoreninjene navade naše državne uprave, pred sodki gotovih vplivnih krogov, vsakovrstni politični oziri na sovražna nam nasprotna objaja, pomislili nekaterih, katerim se je celó najsvetejša, do zdaj odrečena pravica zdi neopravičena; končno strah marsikaterih, ki nam v načelu sicer hočejo biti pravični, pa se bojé, da bi enkrat doseženo večino mogli porabiti za brezmerne zahteve; vse to imeli bodo premagati naši zastopniki. V to pa ne zadoštuje samo mladeniška ognjenost, ampak trdna neutrudljiva volja in moder prevdarek zrelih mož. Težje pa, kakor vse te zapreke, tehta nezaupnost naših nemških sodeželanov zoper nas Čeha, katero se zlobno odgojuje po onih, ki nam enako pravico naravnost odrekavajo, in kateri gospodstvo nemškega dela nad nami kot pravico zahtevajo in za to svoje sonarodnjake v boj kličejo. V te namene se ve da jim je treba naprej in naprej podkurjavati žrjavico našega obžalovanja vrednega narodnega prepira; zato tudi strašijo naše nemške sodeželane s pravljico, da jih hočemo storiti Čeha in jih zatirati. Marsikoga izmed njih bo morebiti tudi zavest storjene nam krivice navdajala s strahom, da bi mi hrepeneli po povračilu. Drugi priznajo prav javno nauk o kladiu in nakovalu in nikakor ne morejo verjeti, da bi nam bilo moč večine drugače poslužiti se, kakor so oni storili pri nas. — Taki možje ne poznajo mere našega domoljubja, katera gotovo ne hrepení po sladkostih povračevanja, temveč ne oziraje se na največje dobro — mir med sinovi domovine najvišje stavi, v katerem edino